

Adreça: Passeig. Mare de Déu del Port, 54

Projecte que li afecta

Projecte Marina del Prat Vermell

Nivell de protecció:

B: Béns Culturals d'Interès Local

C: Béns amb Elements d'Interès

- Manteniment integral del forn romà.

- Protecció del mur de tanca i de la porta de ferro, dels panteons i altres tipologies, i de les zones d'interès, a definir en un Pla Especial.

- Qualsevol intervenció requerirà la realització d'una memòria d'investigació i recerca històrica que justifiqui i documenti les parts originals, defineixi les modificacions i ampliacions posteriors, i la seva integració amb la proposta sol·licitada.

Font: Fitxa del Catàleg de Patrimoni Arquitectònic de l'Ajuntament de Barcelona.

Projecte original: Leandre Albareda i Serrallach, arquitecte

Època: 1880; inauguració: 1883

Estil: Historicista, eclèctic, modernista, noucentista

Ús Original: Cementiri

Descripció:

Malgrat que el 1819 havia entrat en funcionament el primer cementiri municipal de Barcelona, conegut avui com el "cementiri vell", aviat es poblà, tant pels trasllats des dels cementiris parroquials com per les epidèmies que es produïen, com la de la febre groga de l'any 1821. Tot i així, aquest recinte seria ampliat, però amb el transcurs dels anys tot estava venut i era impossible de pensar en nous enterraments a menys que els parents del difunt no tinguessin una propietat funerària. Tot i que es va veure la necessitat de construir un nou cementiri, la decisió de quin havia de ser l'indret implicava acords amb altres termes municipals. Finalment s'optà per emplaçar-lo a la vessant sud-oest de la muntanya de Montjuïc, en terrenys, part de la propietat privada —s'expropià la Companyia Agrícola entre d'altres—, part de la propietat del govern central a través del Ministeri de la Guerra, que controlava una bona part de la muntanya. Les obres s'endegaren el 1882 i es finalitzava la primera fase l'any següent, en que es va produir el primer enterrament. La ubicació del cementiri destaca per les òptimes condicions d'assolellament, ventilació i allunyament del nucli urbà i, si bé les característiques topogràfiques podrien haver estat un greu inconvenient, ja que obligaven a remuntar la muntanya, afavoriren en canvi el clima de tranquil·litat i de repòs que el recinte havia de tenir. El projecte de Leandre Albareda dividia el cementiri en diferents sectors; el més gran estava destinat als enterraments dels catòlics, però també hi havia el recinte destinat als cristians no catòlics, un tercer destinat als que professaven religions no cristianes, i el recinte lliure.

La ciutat dels morts, com alguna vegada ha estat definida, té força elements en comú amb la ciutat dels vius. No només es tracta de la mateixa infraestructura i condicions sanitàries, sinó que es va configurant un paisatge amb els mateixos llenguatges i estils que a la ciutat. Així, totes les tendències i moviments artístics que configuren la fesomia de l'Eixample, es repeteixen al cementiri, ja que hi treballaren els mateixos arquitectes, escultors, forjadors, marbristes i vidriers que a l'Eixample. D'aquesta manera, trobem magnífics exemples, especialment en panteons i hipogeus, d'historicismes, eclecticisme, modernisme i fins i tot de noucentisme, amb una llarga relació d'autories que s'inicia amb L. Albareda, i segueix amb autories com les d'E. Sagnier, A. Rovira, J. Amargós, A. Gallisà, A. Font, J. Puig i Cadafalch, J. Martorell o E. Mercader pel que fa als arquitectes, o, ja en el camp de l'escultura, professionals de la talla de J. Campeny, E. Arnau, M. Fuxà, E. Clarasó, J. Llimona, P. Carbonell, L. Ferreri, A. Vallmitjana o J. Reynés.

Les millors mostres artístiques es troben, doncs, en el primer nucli del cementiri, a les vies de Santa Eulàlia, de Sant Josep o Sant Oleguer, i els espais creats entre aquestes. Remarquem, doncs, panteons propietat de famílies o personatges com Dam i Montells, Bastinos, o Carreras Nolla, i les de Ròmul Bosch o Leandre Albareda, junt amb hipogeus com el de la família Batlló.

Font: Fitxa del Catàleg de Patrimoni Arquitectònic de l'Ajuntament de Barcelona.